

בש"פ 4362/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4362/19

כבוד השופט ד' ברק-ארץ

לפני:

פלוני

העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 13.6.2019 במ"ת 19-02-16991 שוניתנה על ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן

תאריך הישיבה: כ"ט בסיוון התשע"ט (2.7.2019)

בשם העורר:עו"ד מוחמד ח'לאלה

בשם המשיבה:עו"ד נורית הרצמן

מתורגמן:عبدالله عبد الرحمن

החלטה

1. בפני ערר על ההחלטה של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 13.6.2019 (מ"ת 19-02-16991, השופט ר' פרידמן-פלדמן). בית המשפט המחוזי דחה את בקשה העורר, המציג בחלופת מעצר בתנאים מגבלים, לשינוי בתנאי

עמוד 1

כתב האישום וההלים עד כה

2. ביום 7.2.2019 הוגש נגד העורר ונאשם נסף (להלן ביחיד: הנאשמים), שניהם קטינים, כתב אישום בגין תקיפתו של קטין אחר (להלן: המתلون). לפי המתואר, הנאשמים גרמו למתלוון להגיע בעשותו הערב לאזרביהת הספריבישוב שבו הם גרים, ושם הכו אותו באלימות קיוגפו עד שלבסוף הצליח לבסוף. בגין המעשים הנטענים יוחסה לשניהם עבירה של חבלה בכוונה מחרימה בצוותא לפי סעיף 29(א) בצוותא סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. עורך כי בבית משפט זה הוגש עורך על החלטת המוזכרת לעיל גם מטעם הנאשם הנסף, שנדון בanford (בש"פ 19/4290).

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרם של שני הנאשמים עד תום ההליכים נגדם. בבקשתו הזכר נאשימים מיטלויים ועומדים הליים פליליים נוספים: כתב אישום אחד המיחס לשני הנאשמים עבירות אלימות, וכתי אישום נוספת בעניינו של העורר בלבד המיחסים לו עבירות אלימות ורכוש. ביום 28.2.2019, לאחר שהנאשמים הסכימו לקיום של ראיות לכואורה, הורה בית המשפט המוחזק על מעצרם עד תום ההליכים.

4. ביום 25.3.2019, בעקבות תסוקיר חיובי מאת שירות המבחן לנער, הורה בית המשפט המוחזק על שחררו של העורר לחופת מעצר בישוב בצפון הארץ בפיקוחם של דודו, דודתו ובן-דודו, לצד צו פיקוח מעצר של שירות המבחן במשך שישה חודשים. בית המשפט המוחזקקבע דין מעקב ליום 13.6.2019.

5. ביום 2.6.2019 הוגש תסוקיר עדכני בעניינו של העורר. שירות המבחן הבהיר כי העורר עומד בתנאים המגבילים שהוטלו עליו, כי נראה שהוא מתחילה בתהילך של שניינו וכי הוא מצהיר על כוונתו להתרחק ממצבי סיכון. לצד זאת שירות המבחן ציין כי מישיות עם העורר עלה שעלה אף ההקללה שלוויתה את שחררו מהמעצר, והוא חש כעת במחנק עקב שהותו בתנאים מגבלים מלאים, ומבקש לאשר לו יציאה לעבודה במאפייה המצוייה בישוב ונמצאת בבעלות חבר של דודו - שהסכים להעסיק אותו, להסיע אותו מביתו למקום ואך לפיקח עליו לאורך שעות העבודה. שירות המבחן הבהיר כי התלבט בנושא, לאחר שמדד גיסא מייחסת לעורר עבירה חמורה, אך מאידך גיסא התרשם לטובה מהתנהגו, קיבלתו את סמכות המפקחים וכן מהמעסיק שהציג לעלי. בסיכון של דבר, שירות המבחן המליך לבית המשפט לשקל בחייב את יציאתו של העורר לעבודה במאפייה במשך חמישה ימים בשבוע כאשר הנסעה אליה וחזרה ממנה תעשה בפיקוח המעסיק או אחד המפקחים הנוכחים. שירות המבחן הוסיף כי אם המלצה זו תידחה, הוא מציע להתריר לעורר לצאת לשלוש שעות התאזרחות ביום שישי ושבת בין השעות 16:00 עד 19:00 בלבד אשר צמוד של אחד ממקחיו. כמו כן, שירות המבחן הבהיר כי ימשיך לעקב אחר תפקודו של העורר בהתאם לצו פיקוח המעצר שייעמוד בתוקפו עד ליום 25.9.2019.

6. בהחלטה מושא עורך זה דחה בית המשפט המוחזק את בקשותיהם של שני הנאשמים לשינוי בתנאי שחרורם ממעצר. בית המשפט המוחזק הדגיש כי מאז שחרורם של הנאשמים חלפו כשלושה חודשים וכי זהה תקופה קצרה מדי מכדי לאפשר שינוי בסיסי شيئاً את מסוכנותם. מבלתי לגרוע מערכם של הליכי שיקום בעניינים של קטינים, בית המשפט המוחזק הבהיר כי שיקום אינו אמור לבוא על חשבון הגנה על הצבור, כאשר הנאשמים היו מעורבים לכואורה בעבירות אלימות חמורה וכן בעבירות נוספות. בנסיבות אלו בית המשפט המוחזקקבע כי תנאי השחרור שנקבעו ימשיכו לעמוד בעיניהם. הילך זה מתמקד כאמור רק בעניינו של העורר.

עמוד 2

7. העורר טען כי בית המשפט המוחזין שגה בכך שלא התיר לו לצאת לעבוד ודחה את המלצתו של שירות המבחן בעניין זה חרף היותו קטין, ועל אף המשקל שיש לייחס להמליצה שכזו בנסיבות אלה. כן הוא מוסיף כי בית המשפט המוחזין לא ייחס משקל הולם לעובדה של חלופת המעצר מרוחקת מאוד מקום ביצוע העבירה, מהמתalon ומסביבתו הקודמת של העורר, דבר שיש בו כדי להפחית במידה ניכרת את מסוכנותו. כמו כן, לגישת העורר היה על בית המשפט המוחזין לייחס משקל הולם גם לכך שההקללה המתבקשת נועדה לאפשר לו לתרום לפרנסת משפחתו קשת היום. עוד נטען כי נקודת האיזון בעניינו של העורר השתנתה מאז החל הליך מעצרו נכון התנהלותו החיובית, שהוכיחה כי ניתן לתת אמון בו ובמפקחו. בהמשך לכך טוען העורר כי סברתו של בית המשפט המוחזין שלפיה התקופה שלחלפה קצרה מכדי להצדיק שינוי בתנאי השחרור שלו, מחייבת את המטרה שלاورה מעצבים ההסדרים החלים על מעצרם של קטינים.

8. בדion שהתקיים בפני ביום 2.7.2019 שב והדגש בא-כוחו של העורר כי הוא מעוניין להשתקם וכי עמד בכל התנאים שהוטלו עליו עד כה באופן מלא. מנגד, המדינה טענה כי החלטת בית המשפט המוחזין מאוזנת וכי יציאתו של העורר לעובודה תסכן את הציבור, בהתחשב באילמות שמוגול כתוב האישום הנוכחי והעובדת שישנם כתבי אישום אחרים שתלויים ועומדים נגדו. בתשובה לכך ציין בא-כוחו של העורר כי מרבית התקאים האחרים נגדו נפתחו לפני שלוש שנים. בסיום הדיון העורר רוסיף מසפר מיילם בעצמו בהircיה אמבק להתקדם לפתח דחשה חיוי.

דין והכרעה

9. לאחר שבחנתי את השיקולים לכאן ולכאן מצאתי כי דין הערר להתקבל.

10. במקורה שבפני העורר מצוי בחולופת מעצר ביטתית זה שלושה חדשים. אכן, ברגע, אין מדובר בפרק זמן שמצדיק שלעצמם לבחון שני נסיבות, אולם דומה שבמקורה Dunn קיימת הצדקה לכך. העורר בתיק זה הוא קטין, ויש לדבר משמעות בבחינתו של חלוף הזמן. מתן משקל לגילו של הנאשם של נאשם בנסיבות אלה עולה בקנה אחד עם פרקי הזמן הקבועים בחקיקה ביחס למעצרים של קטינים והארכתם, הקיצרים כדיו מלאה הקבועים בעניינים של בגיןם (ראו למשל: סעיפים 10א, 10ג, 10יא, 10יב, 10יג, 10יג1-10ידב) בחוקהנווער (שפיטה, עינוי ודרכי טיפול), התשל"א-1971; בש"פ 4873/11 מדינתישראל פלוני, פסקאות 5-6 וההפניות שם (11.7.2011)).

11. שיקול נוסף נוגע בכך שהנושא העומד על הפרק אינו הופך "סדרי בראשית" בכל הנוגע למיקומה של חלופת המעצר, להזותם של המפקחים ולשאר התנאים שפורטו בהחלטתו של בית המשפט המוחזין מיום 25.3.2019. עוד יודגש כי העורר מבקש כאמור יותר לצאת לעבודה, עניין שחשיבותו נודעת, כאשר הוכר בפסקה כי ראוי לשיקול הקללה בתנאי שחרור לשם כך ככל שהוא לא פוגע באינטרסים ציבוריים ובתכליות המעצר (ראו למשל: בש"פ 4266/14 אלסאנען מדינתישראל, פסקה 4 (30.6.2014); בש"פ 5106/16 יצחקן מדינתישראל, פסקה 9 (5.7.2016)). זאת ועוד, המאפייה בה העורר מעוניין לעבוד נמצאת בגבולות מיקומה של חלופת המעצר, ואין חולק כי מדובר בשוב המרוחק באופן ניכר מהמקום בו אירעה התקיפה ובו מתגורר המתalon. בנוסף, המלצתו של שירות המבחן הייתה חיובית וצוין בה כי התרשם לטובה מהמעסיק שאמור לפקח על העורר בעבודתו, וכי עד כה העורר עמד בכל התנאים שהושתוו עלי באופן מלא. על כן, מבלי להקל ראש בחומרת המעשים המוחשיים לו, בצרוף כל הניסיות האמורות מצאתי כי יש מקום

לאפשר לעורר לצאת לעבודה.

12. כמובן, מימוש הדברים מחייב קביעת הוראות ותנאים מדויקים על-ידי בית המשפט המחויז. לפיכך, אני מורה כי בית המשפט המחויז יקבע דין בהקדם בו יוכל להתרשם מהמפתח המוצע לשעות העבודה במאהיה ולנסעה אליה וחזרה ממנה. ככל שהמפתח המוצע, או כל מפקח אחר לעניין זה, ימצא כמתאים, העורר י有权ה לצאת לעבודה בהתאם למתווה המפורט בתסaurus שירות המבחן, ובהתאם לכל הוראה נוספת שיקבע בית המשפט המחויז, לפי שיקול דעתו.

13. סוף דבר: העורר מתකבל, בהתאם לאמור בפסקה 12 לעיל.

ניתנה היום, ד' בתמוז תשע"ט (7.7.2019).

שופטת